

Setkání

BISKUPSTVÍ ČESKOBUDĚJOVICKÉ

únor 2021 / ročník XXXI

**Tři zastavení
(k nálezu hřebu
z Pravého kříže)**

**„Talitha Koum“ znamená
„Dítě pravím ti Vstaň!“**

**Umělecké skvosty z naší
diecéze v Národní galerii**

TŘÍKRÁLOVÁ KOLEDA JE ONLINE AŽ DO KONCE DUBNA

Aktuální situace a vývoj pandemie nemoci covid-19 na celém území České republiky nedovolili Charitám v českobudějovické diecézi a spolupracujícím farnostem uskutečnit tříkrálovou koledu v její tradiční podobě. Od 1. do 24. ledna 2021 proto koledníci museli zůstat doma a sbírka se netradičně přesunula do online prostoru.

Na celostátní úrovni připravila Charita Česká republika pro Tříkrálovou sbírku 2021 krizový plán a doporučila postup pro různé stupně omezení. „Bohužel, vzhledem k epidemiologické situaci a nejvyššímu stupni PES, letos nemohla proběhnout tradiční podoba tříkrálového koledování, na kterou jsou lidé zvyklí už přes 20 let a těší se na ni. Tři králové tak nemohli vyrazit do ulic s osobním požehnáním. Koledování se poprvé

uskutečnilo prostřednictvím nového nástroje – ONLINE kasičky na webu Tříkrálové sbírky. Koordinátoři sbírky však mohli do 24. ledna umísťovat statické kasičky na veřejně přístupná místa, jako jsou například úřady, kostely, lékárny či obchody, někde se pak objevovali jednotliví dobrovolníci strážící statickou pokladničku, avšak bez kostýmu,” uvedl ředitel Diecézní charity České Budějovice Jiří Kohout.

Sečtené částky ze statických kasiček i výsledky ONLINE koledy se postupně objevují na www.trikralovasbirka.cz/vysledky/ (po rozkliknutí symbolu + u Diecéze českobudějovické).

Až do 30. dubna 2021 je možné přispívat do ONLINE koledy na www.trikralovasbirka.cz nebo na sbírkový účet 66008822/0800 s variabilním symbolem konkrétní Charity či farnosti, jejichž seznam naleznete na www.dchcb.cz/trikralova-sbirka/.

Celoročně, jednorázově i trvale, lze Tříkrálovou sbírku podpořit také zasláním **dárcovské SMS na číslo 87 777** ve tvaru: **DMS KOLEDA 30** (dále 60 nebo 90), **DMS TRV KOLEDA 30** (dále 60 nebo 90).

Děkujeme všem dárcům, koordinátorům, dobrovolníkům a dalším, kteří se společně s námi zapojili do letošní, jiné podoby Tříkrálové sbírky. Všichni jste králové!

Diecézní charita České Budějovice

Obsah

Editorial	3
Tři zastavení	4
Budějcká stravenka	6
Spojení generací během pandemie	7
Světlu děkuji...	7
Katedra biskupa	8
Personalie	9
Umělecké skvosty z naší diecéze v Národní galerii	10
Slovo života pro děti	12
„Talitha Koum“ znamená v aramejštině „Dítě pravím ti Vstaň!“	14
Sedmkrát PRO studium na Teologické fakultě	16
Dobré zprávy	17
Nový studijní program TF JU	17
„Cítím, že jsem tam, kde mě Pán chce mít“	18
Sestra Benedikta „Pečovatelkou roku 2020“	19
Jihočeské kostelíky XIV.	20
Výpravy do divočiny Novohradských hor	22
Celostátní setkání mládeže se odkládá	23

Měsíčník AKTUALITY – SETKÁNÍ

Vydává Biskupství českobudějovické

Kontakt: Biskupská 4, 370 01 České Budějovice,
e-mail: setkani@bcb.cz

Redakční rada: JUDr. Jan Kotous – předseda,
P. Dr. Zdeněk Mareš Th.D., Mgr. Ondřej Doskočil, Th.D.

Šéfredaktor: Ing. Petr Samec, Dr.

Grafika a sazba: Zuzana Prokopová

Tisk: Inpress a.s., České Budějovice

Evidenční číslo MK ČR E 6603

ISSN 1212-8074

Redakce si vyhrazuje právo na úpravu a krácení rukopisů a nezodpovídá za obsah inzerce.

Uzávěrka příštího čísla je 10. 2. 2021

Vážení odběratelé, náklady na výrobu jednoho čísla činí 25 Kč. Přispět na ně můžete formou daru pro diecézi na účet Biskupství českobudějovického u Sberbank cz, a.s.: 4120000636/6800, variabilní symbol 11. Účtárna biskupství na vyžádání vystaví doklad o daru pro daňové účely..

Foto na titulní straně: J. Em. Dominik kardinál Duka OP. si prohlíží vzácný hřeb z Pravého kříže nalezený v Milevsku na jaře 2020. Vpravo (v bílém) Rmus.D. Daniel P. Janáček, O.Praem., opat Královské kanonie premonstrátů na Strahově; hřeb ukazuje PhDr. Pavel Břicháček, archeolog Západočeského muzea Plzeň; Foto: Martin Frouz

Editorial

Vážení a milí čtenáři,

dostává se vám do rukou nové číslo časopisu „Setkání“ a po pravdě řečeno, i s každým novým číslem se může zdát, jak ten čas letí. Ano, nedávno tu byly vánoční svátky a za pár

dní tu bude začátek postní doby. I v tomto mezičase se nám nabízí mnoho témat k zamyšlení, z nichž některá jsou obsahem následujících stránek. Věřím, že jistě najdete něco, co vás zaujme.

Dovolím si však připomenout jedno téma vážnější, spojené se zcela konkrétním dnem. Mám na mysli 11. únor, který je v liturgickém kalendáři slaven jako svátek Panny Marie Lurdské. Papež sv. Jan Pavel II. vybral právě tento mariánský svátek, aby v kalendáři byl označen jako »Světový den nemocných«. Nutno podotknout, že v souvislosti s covidovou pandemií bude mít v letošním roce tento den mnohem hlubší význam, neboť se – chtě, nechtě – dotýká každého z nás. Asi nebude tedy těžké si uvědomit, že nejde jen o nějaké laciné označení jednoho dne v kalendáři, ale je důležité nechat v sobě oživit myšlenku jak na všechny nemocné, trpící či umírající, tak i na lékaře, zdravotní sestry, nemocniční kaplany i dobrovolníky, prostě všechny ty, kdo se v duchu služby dávají k dispozici nemocným a snaží se ulehčovat jejich bolesti. Vděčná modlitba by tedy měla být odpovědí na výzvu tohoto dne.

Když pozorně čteme evangelia, může nás zaujmout nespočet nemocných, kterým se dostalo uzdravení ze strany Krista Pána. Vidíme Ježíše, jak se pokaždé s velkým pochopením a soucitem sklání k potřebám člověka. Stejně tak se i dnes sklání jeho Matka, Panna Maria, k níž upírají svůj pohled především nemocní – a to nejen v Lurdech, ale i na jiných místech, když ji vzývají jako „Uzdravení nemocných“. Mějme i my důvěru a naději! Právě v tento den si můžeme zanotovat melodii lurdských poutníků a spolu s nimi volat: „A také náš jásoť a nadšený ples, ať k Marii přechází se dnes. Ave, ave, ave Maria...“

P. Dr. Zdeněk Mareš, Th.D.

Foto: Martin Frouz

V Milevsku byl loni objeven relikviář s částí hřebu z Pravého kříže. O vzácném nález si můžete přečíst v článku na straně 4.

Napište redakci

Vážení čtenáři, uvítáme vaše názory a reakce na příspěvky v časopisu Setkání. Zapojit se můžete také formou diskusních příspěvků k jednotlivým nabízeným tématům, a to sdělením vlastního názoru či osobní zkušenosti.

Vaše reakce a příspěvky posílejte na e-mailovou adresu: setkani@bcb.cz, nebo na adresu redakce: Redakce časopisu Setkání, Biskupská 4, 370 01 České Budějovice

Tři zastavení

Cesta české církve dějinami je bohatá na události, z nichž některé zůstávaly z nejrůznějších důvodů skryté nebo opomíjené. K bohatým psaným pramenům církevních dějin přistupují v posledních dvou stoletích prameny hmotné, zpřístupněné díky archeologii nebo moderním interpretačním metodám. Minulý rok byl na takové prameny v naší diecézi poměrně plodný. Nejprve to byl objev místa posledního odpočinku a později i ostatků prvního převora českobudějovického dominikánského kláštera bl. Jindřicha Libraria. Brzy následoval i nález tzv. milevského relikviáře, podle posledních interpretací obsahující část hřebu z Pravého kříže.

Představení vzácného nálezu 21. 12. 2020 vyvolalo obrovský zájem novinářů.

Zastavení první – svědectví historie

„Kat měl na sobě zástěru s kapsami. Dva asi třinácticentimetrové hřeby podržel v zubech, vzal kladivo a klekl vedle pravé ruky. Voják přitlačil předloktí k dřevu. Kat prohmatával Ježíšovi zápěstí, až našel malou prohlubeň, vyndal z úst čtverhranný železný hřeb, přiložil ho tam, kde končí takzvaná životní čára a několika pádnými ranami ho zatloukl... Když byl příčný trám řádně upevněn, kat přibil ještě nahoru tabuli s odsouzenčovým jménem a vinou. Pak klekl před patou kříže. Dva vojáci mu přispěchali na pomoc a každý přidržel jednu nohu za lýtko. Podle předpisu měla být pravá noha přibita přes levou, což byl pravděpodobně nejobtížnější kus práce...“ Tak popisuje ukřižování americký autor Jim Bishop ve své knize **„Den, kdy zemřel Kristus“**.

Zakladatel moderní biblistiky Albert Marie – Joseph Lagrange OP., kdysi napsal, že *„historie je přibližný výčet minulosti, tak jako proroctví je přibližné vylíčení budoucnosti“*. V moderní době je tento přibližný výčet minulosti možné doplňovat a upřesňovat svědectvím hmotných nálezů. V roce 1968 byl severně od Jeruzaléma učiněn objev velkého *ossuaria* s kosterními pozů-

statky téměř 30letého muže, nesoucí jasné stopy po ukřižování. Dochovaná pravá patní kost je probodená hřebem, který zachytil i levou patní kost na stejném místě jako pravou, pod spojnicí kloubu a kotníku. Obě patní kosti byly tedy proraženy jedním hřebem za pomoci násilného otočení obou kolen stejným směrem, totiž doleva.

V roce 325 podnikla pouť do Svaté země horlivá křesťanka Helena, matka tehdejšího císaře Konstantina, později zvaného Veliký. Měla v plánu nejenom uctít místa spojená se životem a utrpením Spasitele, ale také nalézt dochované hmotné památky. Její snaha byla roku 326 korunována úspěchem, když na místě předpokládaného ukřižování byly objeveny vedle Pravého kříže, také další relikty vztahující se k ukřižování. Za pomoci svého syna dala Helena postavit ve Svaté zemi, v místech vztahujících se k životu a působení Ježíše Krista, řadu svatyní. V Římě pak nechala vybudovat, na místě své římské rezidence v paláci Sessoriana, pro nalezené hmotné památky baziliku, později nazvanou S. Croce in Gerusalemme. Součástí dnešní baziliky je kaple ostatků, kde jsou uloženy nejvzácnější

Všechny vyzvednuté části relikviáře.

Relikviář byl ozdoben masivním zlatým plechem s vytepaným křížem a písmeny „I“ a „R“.

relikvie církve – tři úlomky sv. Kříže, dva trny z Kristovy koruny, jeden hřeb, kus nápisu INRI a údajný článek prstu „*nevěřícího*“ apoštola sv. Tomáše, kterým se dotkl Kristových ran.

Podle dochované tradice věnovala po návratu ze Svaté země císařovna Helena – tento titul nosila od roku 327 – jeden z hřebů, kterými byl Kristus přibit na kříž, svému synovi. Konstantin nechal údajně hřeb rozdělit. Část byla roztepaná a vložena do jeho přílby. Ze zbytků, za přidání nové kovové hmoty, udělali později podle originálu 12 relikvií. Císařovna Helena umírá o 3 roky později 18. srpna 330 v Nikomedii, dnešním Izmitu v Turecku. Místem jejího posledního odpočinku se stala římská bazilika S. Maria in Aracoeli. Její syn Konstantin I. Veliký umírá 22. května 337 na stejném místě jako jeho matka.

Zastavení druhé – cesta

Není účelem zde popisovat bohatou historii milevského premonstrátského kláštera. Vzpomeňme, že Řád Premonstrátů – řeholních kanovníků, založil roku 1120 sv. Norbert z Xanten, pozdější arcibiskup v Magdeburgu. Milevská kanonie – opatství vzniklo patrně již roku 1184 díky jihočeskému šlechtici Jiřímu z Milevska. Řeholníci přišli o 3 roky později ze želivského kláštera. Prvním opatem nové kanonie se stal kronikář Jarloch (Gerloch, Gerlachus), známý „*pokračovatel Kosmův*“. Při svém vzniku dostal konvent od svého zakladatele oratoř – kostel sv. Jiljí. Opat Jarloch byl aktivním stavitelem. Ještě za svého života dovedl všechny stavby do konce. Doba založení kláštera a jeho počáteční výstavba spadá do období 3. křížové výpravy (1182–1192) vedené císařem Fridrichem Barbarossou, které se zúčastnil i český oddíl pod knížetem Děpoltem II. z vedlejší větve Přemyslovců. Ani císař Fridrich, ani kníže Děpolt, se z výpravy nevrátili. Císař se utopil 10. 3. 1190 v dnešním Turecku a kníže Děpolt II. zemřel 21. listopadu 1190 ve Svaté zemi u Akkonu. Český oddíl po jeho smrti zřejmě splynul s některým oddílem z německy mluvících zemí.

Během dalších staletí došlo k nebyvalému rozmachu kláštera. Na počátku 15. století mělo opatství údajně až 300 řeholníků. Na svátek sv. Jiří, 24. dubna 1420, byl klášter přepaden husit-

skými oddíly, vyplněn, vypálen a pobořen. Klášterní poklad byl údajně ještě před zničením kláštera přenesen na rožmberský hrad Příběnice. Ale ani tento hrad neodolal husitskému obléhání. Byl zničen a s ním vzal za své i milevský klášterní poklad. Po husitských válkách byl klášter obnoven, ale již v roce 1547 milevská kanonie zanikla. Když skončila 30letá válka, bylo v Milevsku zřízeno premonstrátské převorství, které existovalo až do období reformy Josefa II. Klášterní chrám Navštívení Panny Marie se tehdy stal farním kostelem a dosavadní milevský farní kostel sv. Jiljí se stal kostelem hřbitovním. Majetek kláštera zůstal premonstrátům zachován. Byl až do období totality ve správě kanonie strahovské a po roce 1990 jí byl jako takový navrácen.

Zastavení třetí – vzácný nález

V pondělí 21. prosince 2020 se konalo v prvním patře bývalé latinské školy v areálu milevského premonstrátského kláštera zajímavé setkání. Prostřednictvím vybraných médií, za účasti pražského arcibiskupa Dominika kardinála Duky, českobudějovického biskupa Vlastimila Kročila, strahovského opata Daniela Janáčka a nejvyšších představitelů Jihočeského kraje byl veřejnosti představen v rámci tiskové konference vzácný nález, ke kterému došlo v jarních měsících roku 2020 v severní zdi kostela sv. Jiljí v Milevsku. Vlastní archeologický výzkum vedl PhDr. Pavel Břicháček ze Západočeského muzea Plzeň. Technické zabezpečení realizovala společnost Geo – cz s.r.o. pod vedením Ing. Jiřího Šindeláře.

Dnešní hřbitovní kostel sv. Jiljí patří k nejvýznamnějším románským památkám jižních Čech. Jako farní kostel je prvně připomínán již roku 1150. Z této doby také pocházejí jeho nejčinnější stavební prvky, věž s *emporou* a již zmiňovaná severní zeď. Archeologický výzkum zde odhalil dosud neznámý dutý prostor, identifikovaný později jako tzv. trezorová místnost. Při jejím průzkumu, prováděném speleologickou technikou a následném vyklizení sedimentů, byly nalezeny kosterní lidské pozůstatky a na lité maltové podlaze zlomky ozdob z drahých kovů. Současně bylo zjištěno, že z prostoru trezorové místnosti

Foto: archiv Kláštera Milevsko

Hřbitovní kostel sv. Jiljí v Milevsku.

směřuje východním směrem poměrně úzká, nepřístupná dutina. Z ní byly za pomoci zcela nové metody archeologického průzkumu – archeolaparoskopie – vyzdvíženy zbytky dřevěného relikviáře, zdobeného zlatými a stříbrnými ozdobami. Relikviář ukrýval část železného hřebu o délce 6 cm, v horní části ozdobeného taušírovaným zlatým křížkem. Všechny části relikviáře i jeho náplň byly v nálezovém stavu detailně zdokumentovány a převe-

zeny na odborné pracoviště Archeologického ústavu do Brna. V průběhu tiskové konference bylo oznámeno, že jde o rozpadlý dřevěný relikviář, který obsahoval část ručně kovaného železného hřebu, odděleného odsekutím. Určení druhu a stáří nalezených dřevěných úlomků provedlo odborné pracoviště University of Cambridge. Bylo zjištěno, že se jedná většinou o dřevo modřínové, které lze za použití radiokarbonové metody C 14 datovat do rozmezí let 1290–1394. Dále bylo zjištěno dřevo dubové, datované do rozmezí let 338–416. Nalezené ozdoby ze zlata a stříbra mají tvar křížů, ryb a různých geometrických tvarů. Na největším masivním zlatém plechu ve tvaru jednoduchého zlatého kříže jsou vytepana dvě písmena „I“ a „R“, interpretována jako zkratka slov *Iesus Rex*. Tento zlatý kříž je dosud na jedné straně přidržován ke zbytku dubového dřeva kovovou sponou.

Vše nasvědčuje tomu, že byl nalezen relikviář uchovávací autentickou relikvií části hřebu z Pravého kříže v původním dubovém osazení z přelomu let 338–416. Podle datování zbytků dubového dřeva pak lze usuzovat, že došlo k nalezení relikvií byzantské *Staurotheky*, tedy speciálního relikviáře na ostatky Pravého kříže. Tyto relikviáře měly tvar ostatkové schránky, ikony nebo kříže. Byly většinou bohatě zdobeny drahými kovy. Modřínové dřevo datované do doby zásadního rozvoje klanie pak naznačuje, že nalezený relikviář mohl být zřejmě pro klášter nejcennější relikvií, a proto byl uchováván ve zvláštní schránce. Jeho uložení na nepřístupném, skrytém místě, může souviset s chvatným ukrytím před vypálením a pobořením kláštera husitskými skupinami, ke kterému došlo na jaře 1420. Skutečnost nalezení předpokládané relikvie hřebu z Pravého kříže v roce 900. výročí Premonstrátského řádu podtrhuje význam, který řád měl pro náboženský a kulturní rozvoj naší země a konec konců i pro hospodářský rozvoj jihočeského regionu. Nález sám vyvolává řadu otázek, které čekají na zodpovězení. Některé možné hypotézy jsme se pokusili naznačit i v tomto článku. Závěrem je nutno vyslovit uznání organizátorům tiskové konference za načasování na termín 21. prosince 2020. Nejenom na dobu předvánočního očekávání narození Spasitele, ale také na den, kdy došlo znovu k výjimečné astronomické události – velké konjunkci Jupitera a Saturnu, kterou Jan Kepler a po něm další astronomové spojili s identifikací historické Betlémské hvězdy!

Jan Kotous

Budějcká STRAVENKA

Biskupství českobudějovické se připojuje k podpoře projektu Městské charity České Budějovice, který pomáhá sociálně vyloučeným lidem znovu vstát.

Foto: archiv MCHCB

Projekt založený na křesťanské lásce a práci dobrovolníků, kteří s lidmi bez domova tráví svůj čas v práci i mimo ni, má pozitivní dopad na chování lidí bez domova, na pohled veřejnosti na ně a také na vzhled města České Budějovice. Náplň práce, kterou lidé bez domova společně s dobrovolníky provádí, je dobrovolný sběr odpadů ve městě. Samotná práce však cílem není. Cílem a náplní projektu je společná cesta s druhým člověkem k Bohu.

Jednoduchý popis projektu pro širší veřejnost společně s návodem na to, jak byste mohli projekt podpořit, naleznete na stránkách Městské charity České Budějovice nebo na stránkách **darujme.cz**.

Městská charita České Budějovice stále shání dobrovolníky (nejlépe křesťany), kteří by se chtěli do projektu zapojit. Přispět můžete také finančním darem.

Jménem všech zúčastněných dobrovolníků a lidí bez domova mnohokrát děkujeme a přejeme mnoho Božího požehnání, lásky a zdraví do nového roku.

-red-

Děti namalovaly pro opuštěné lidi přes 600 obrázků.

Z mnoha krásných přáníček vybíráme to od Anežky ze ZŠ Matice školské v Českých Budějovicích.

Spojení generací během pandemie

Stále se nacházíme ve velmi složité situaci, která nám všem, kvůli vládním nařízením po celém světě, brání v setkávání. Krátká rozvolnění opět vyústila v nová zprísnění. Člověk ve své podstatě ale touží po setkávání a křesťanství je postaveno na společenství.

Proto se podobně jako na jaře podařilo Diecéznímu centru pro seniory Pastoračního střediska v Českých Budějovicích propojit nejmladší a nejstarší generaci v projektu „**Pošli pozdrav osamělým a nemocným**“. Vyzvali jsme děti, aby nakreslily obrázky s adventní nebo vánoční tematikou.

Ze všech koutů naší diecéze přicházely obrázky a přání e-mailem nebo poštou. Obrázky jsme zalaminovali, aby se daly desinfikovat a ostatní přání zůstala 24 hodin v naší kanceláři, než jsme si je dovolili distribuovat tam, kde byli lidé bez návštěv svých blízkých velmi opuštěni.

Celkem přišlo přes 600 obrázků a přání, které děti malovaly v rodinách, které sledují naše programy na **YouTube Prolidí.online** nebo na našem webu **prolidí.bcb.cz**, tvořily ve školních družinách nebo na hodinách náboženství, například přes 90 kusů z Pelhřimova, přes 30 kusů ze Lhenic, další potom z Trhových Svinů, Tábora či Rudolfova. Pořádná porce vánočních přání přišla ze školních družin v Českých

Budějovicích a okolí, například ZŠ Dubné, ZŠ Kubatova, ZŠ Grünwaldova či Církevní základní škola v ČB.

Celkem jsme rozeslali přes 1000 obrázků a přání do domovů pro seniory, na charity a do hospice. Adresáti byli opět z celé naší diecéze. Potěšit jsme mohli babičky a dědečky v Diecézní a Městské charitě v Českých Budějovicích, v Hospici sv. Jakuba a v domovech v Dačicích, v Kúsově, v Písku, ve Strakonici, v Českých Velenicích, na Dobré Vodě u Českých Budějovic, v Hluboké nad Vltavou, v Horní Stropnici, v Blatné nebo v Centru sociálních služeb Staroměstská v ČB a také v lůžkové části nemocnice v Jindřichově Hradci.

Díky tomu, že se zapojily i státní školy a jejich družiny, se kterými jsme v kontaktu přes naši nabídku **vstupydorskol.cz**, vnímáme pre-evangelizační rozměr tohoto projektu jako velmi dobrý.

Ludmila Veselá

Světlu děkuji...

Druhou prosincovou neděli 2020 se konala bohoslužba pro rodiny, které ztratily dítě, a jejich přátele. Diecézní centrum pro rodinu se tak připojilo k celosvětové akci Zapalme svíčku, která chce uctít památku zemřelých dětí a podpořit rodiny v těžké situaci v době před Vánoci. Těžko popsat průběh bohoslužby, mnohem víc o tom, co přinesla, vypoví příspěvek, který jsme obdrželi:

*Přemýšlím, co Vám napsat ještě jiného, než skromné DĚKUJI! Děkuji za možnost s Vámi pobýt v neděli v kostele na **Světlo se šíří světem**. Sice jsem přes slzy okolo sebe téměř nic neviděla ani neslyšela, ale o to víc cítila. Nebyla jsem vychována ve víře v Boha, neumím se modlit podle „církevních pravidel“, ale díky lidem, které potkávám, nejsem už nevěřící. Za to děkuji. Za možnost si myslet, že můj milovaný synáček není na druhé straně sám! Bdí nad ním Bůh, je s ním můj tatínek, můj 21letý strýček, maminka jeho táty, nedávno přibyla i moje zlatá babička. Nevím, proč jsem místo pocitu, že já nejsem na světě se svým ukrutným žalem, smutkem a bolestí sama, cítila spíš to, že Tomík není sám. Nechci, aby byl sám!! To už byl dost za života. V kostele jsem měla pocit, že ho zase*

držím za ruku, že ho hledím po vlasech. Když jsem letmo a mlhavě viděla ostatní fotky, blesko mi hlavou, s jakými úžasnými lidmi se teď může kamarádit.

Byla jsem v kostele Obětování Panny Marie poprvé v životě. Nevím, jak je krásný, viděla jsem jen tmu a svého syna. Slyšela jsem teskné varhany a na konci jediné slovo. Slovo "naděje". Mám tedy naději, že až splním to, co mám, obejmu zase svoje drahocenné štěstí, svého Tomáška.

Díky, že jste na mě tu naději přenesli.

Martina

Katedra biskupa

Když jsem před třiceti lety začal svou duchovní formaci v kněžském semináři, tak si nás starší spolužáci dobírali otázkou: „Který svatý má čtyři nohy?“ Mnozí uvažovali dlouze, ale někteří pohotově odpověděli: „No, přece Svatý stolec.“ Je únor a my si 22. tohoto měsíce v církevním kalendáři připomínáme svátek Stolce svatého apoštola Petra (*Cathedra Petri*).

V apsidě vatikánské baziliky svatého Petra je skvostný oltář katedry – Stolce svatého apoštola Petra – od vynikajícího barokního umělce Gian Lorenza Berniniho, dokončený roku 1666. Položme si otázku, proč slavíme svátek předmětu, byť souvisí s prvním z apoštolů? Proto, že si připomínáme jeho prvenství – primát, který má pouze biskup města Říma před všemi biskupy světa. Původně si v tento den chtěla prvotní církev v Římě připomenout smrt svatého Petra, jejíž přesné datum bylo neznámé. V antickém Římě začínal kalendářní rok 1. března. Na jeho konci se slavila (13. - 22. února) památka zemřelých pod názvem „Parentalia“, kdy byla mrtvým vyhrazena volná židle za stolem.

„*Kathedra*“, řecky křeslo nebo také sídlo, je v latinském církevním chápání významově katedrála (chrám). Od termínu katedra se odvozuje označení sídla biskupa a místní církve, kde biskupský trůn představuje nikoli pouze místo v katedrále na sezení, ale je i symbolem úřadu biskupa. Biskup, i když je jmenován papežem a může být rovněž konsekrován (vysvěcen), stále nesmí vykonávat svou službu ve správě diecéze, pokud neproběhla jeho intronizace – slavnostní nastolení, kdy byl uveden, doslova posazen se všemi odznaky úřadu na trůn ve své katedrále.

Jistě si můžeme říci, židle jako židle, tak proč má právě tato takový význam spojený s mocí? Budeme se muset vypravit v dějinách hodně do minulosti, do doby po 4. století, kdy se začali budovat první katedrály v bazilikálním stylu. V jejich v závěru, v půlkruhové apsidě, byl postaven velký, mramorem a mozaikami zdobený trůn – katedra pro papeže, patriarchu, arcibiskupa nebo biskupa. Nejednalo se však pouze o chrám určený k bohoslužbě, ale o celý komplex budov. Vedle rezidence biskupa (ubytování, tzv. auly – místa pro konání církevních i civilních shromáždění – a kaple) sem patřil klášter, což bylo místo k bydlení duchovenstva při katedrále (postupně se vyvinulo v kapitolu kanovníků) a katedrální škola, kde byla také knihovna, spojená se skriptoriem. Poslední místo tohoto čtyřlístku tvořil hospic, kde se přijímali poutníci, nemocní a potřební. Od katedry biskupa se tak dostáváme k poslání církve. Je to zásluha katedry, na níž sedí biskup, který prostřednictvím konsekrace kostelů jim v duchovním smyslu „dává život“. Proto se katedrála, v níž je biskupský trůn, nazývá matkou kostelů, podobně jako je Lateránská basilika v Římě vlastní katedrálou římského biskupa – papeže, matkou všech kostelů křesťanského světa.

Katedra (trůn) římského biskupa – papeže – v jeho katedrále Nejsvětějšího Spasitele a svatých Janů na Lateránu v Římě.

Oltář Katedry (Stolce) sv. Petra ve Vatikánské bazilice v Římě.

Jak již bylo zmíněno, nejdříve se katedra biskupa nacházela v závěru kněžiště na vyvýšeném místě. Dekorativní ztvárnění bylo jednoduché z hladkých plátů mramoru, časem však docházelo k reliéfní a mozaikové výzdobě, kdy vděčné byly obrazy s tematikou krále Šalamouna ze Starého zákona, nebo z Nového, Ježíš Kristus sedící na trůnu. V 13. století dochází k přesunu trůnu biskupa na evangelní stranu v kněžišti katedrá-

J. Em. kardinál Dominik Duka, jako hlavní celebrant mše svaté na národní pouti v roce 2019, před oltářem Katedry sv. Petra, společně s arcibiskupy Janem Graubnerem a Cyrilom Vasilom.

Katedra českobudějovických biskupů v katedrále sv. Mikuláše.

ly (jedná se o levou stranu, pokud z lodi katedrály hledíme na hlavní oltář), neboť na této straně se četlo evangelium. Z kamenného sedadla se stává bohatě vyřezávaný trůn, v dobách renesance již čalouněný drahými látkami. Za ním se nachází látkové závěsy – gobelíny, které jsou bohatě zdobené, mnohdy erby samotného preláta, nebo církevní instituce, kterou zastupuje.

Pokud pozorně sledujeme přenosy slavnostních bohoslužeb papeže z Říma, můžeme pozorovat gobelíny s náměty tajemství života Ježíše, umístěné na fasádě baziliky svatého Petra nad papežským trůnem např. na Velikonoce se zmrtvýchvstalým Pánem. Je to pozůstatek tradice, kdy se gobelín umísťoval za papežský trůn před oltářem katedry svatého apoštola Petra. V období, kdy je trůn na boku, se jeho součástí stává baldachýn nad ním. Trůn měl být umístěn na pódiu o třech stupních – schodech. Svatý Augustin píše, že biskupové, nakolik sedí výše než kněží, mají pamatovat, že jsou umístěni na skále, z které jsou povinni dbát o jim svěřené stádo.

Je zde ale jedna výjimka z tradice umístění trůnu biskupa. Dobová zobrazení korunovačních obřadů, např. českých, nebo

uherských králů z dynastie Habsburků, představují panovníka na trůnu pod baldachýnem na evangelní straně. Jednalo se o právo panovníka – světského zástupce Boží moci zde na zemi, kterému konsekrující arcibiskup přenechal po dobu korunovace místo na čestnější straně v kněžišti. Papež Pavel VI. ve své instrukci z 21. června 1968 o úpravě pontifikálních bohoslužeb a insignií, upravil vzhled katedry biskupa. Nemá již svou honosností připomínat panovnický trůn a její součástí nemá být baldachýn, pokud se v obou případech nejedná o umělecké dílo minulosti.

Současná liturgická pravidla poukazují na význam katedry v liturgickém životě místní církve a kladou ji na první místo. „Katedrální chrám je ten, v kterém se nachází katedra (biskupský stolec), znak nauky a moci pastýře místní církve i znak jednoty věřících ve víře, kterou ohlašuje biskup jako pastýř stáda“ (Biskupský ceremoniál, kapitola III., bod 42.). Stávající liturgická úprava katedrál svatého Mikuláše v Českých Budějovicích tyto pokyny nejen respektuje, ale rovněž viditelně zdůrazňuje postavení biskupské katedry jako centra duchovního života diecéze.

P. ThDr. Gabriel Rijad Mulamuhic, O.Cr., Ph.D.

Z diáře otce biskupa VLASTIMILA KROČILA

2. 2.	9:30	Č. Budějovice, katedrála:
Setkání řeholníků
9. 2.	9:30	Štěkeň: Kněžský den
15. 2.	14:00	Praha: ČBK – rada pro laiky a hnutí
18. 2.	10:30	Praha: ČBK – ekonomicko-právní komise

Vzhledem k situaci s COVID-19 se může program změnit.

Personalía

Životní jubilea

Bc. Josef Kubů, trvalý jáhen,
oslavil **30. 1. 2021 své šedesáté páté narozeniny.**

Karel Hofbauer, trvalý jáhen,
oslavil **11. 1. 2021 své sedmdesáté páté narozeniny.**

Všem jubilantům upřímně blahopřejeme.

Umělecké skvosty z naší diecéze v Národní galerii

Umělecké sbírky již po staletí utvářejí v mnoha aspektech identitu celých národů. Základy naší nejvýznamnější instituce v oboru umění – Národní galerie – byly položeny 5. února 1796. Skupina představitelů vlastenecky smýšlející zemské šlechty doplněná o vzdělané měšťany založila Společnost vlastenec-kých přátel umění. Její činností následně vznikla Akademie umění a veřejně přístupná galerie.

Madona Břežnická;
Foto: Národní galerie Praha

Madona Doudlebská;
Foto: Národní galerie Praha

Madona Lnářská;
Foto: Národní galerie Praha

Model zlatokoronského oltáře;
Foto: archiv BCB

Sloučením řady uměleckých sbírek tak mohl vzniknout prostor představující velikány světových i českých uměleckých výšin, rozdílnost uměleckých dílen a mnohotvárnost výtvarného projevu. Není pochyb, že nemalé množství uměleckých předmětů v Národní galerii vždy souviselo s křesťanským uměním. Mimořádnost Národní galerie spočívá také v rozsáhlosti a rozmanitosti výstavních prostor: jsou jimi jak honosné pražské paláce (Schwarzenberský, Šternberský, Kinských, Salmovský a Veletřní), tak Valdštejnská jízdárna, Anežský klášter a několik budov mimo území hlavního města Prahy.

Českobudějovická diecéze je v této instituci ne příliš významným zapůjčitelem. Na druhou stranu jsou skvosty, které si Národní galerie vypůjčila z našich diecézních sbírek, skutečnými unikáty uměleckého světa, a to minimálně ve středoevropském měřítku. Jako příklad můžeme jmenovat **Madonu Břežnickou**, která je často vypůjčována do souhrnných výstav věnujících se vrcholnému středověku. Její ojedinělá ikonografie unikátně kombinuje tmavý inkarnát postav se smyslem umělecké zkratky vlastní ikonám. Podobně **Madona Doudlebská** je milostným obrazem, který se stal historicky ikonografickým typem. **Model hlavního oltáře kostela Nanebevzetí Panny Marie ze Zlaté Koruny** pochází z Římskokatolické farnosti Chýnov. Jedná se o unikátní autorskou předlohu stávajícího oltáře, která se dostala do farnosti na Tábořsku díky poslednímu opatovi zlatokoronského kláštera Bohumíru Bilanskému, který byl v Chýnově po uzavření kláštera penzionován.

Z většího počtu vypůjčených předmětů budeme dnes věnovat prostor významnému deskovému obrazu z Lnářů a soše

Piety z Bílska. Je zajímavé nahlédnout do jejich novodobých osudů a zároveň pochopit, jak Národní galerie pomáhá zachraňovat kulturní dědictví sakrálního umění.

Madona Lnářská

Je zajímavým gotickým milostným obrazem pocházejícím z již zrušeného kláštera bosých augustiniánů. Původní vrcholně gotický obraz byl namalován na obdélné desce. Ta v období baroka již nebyla vhodná k využití v rámci barokního oltáře. Proto bylo přistoupeno k jejímu doplnění do oválného tvaru. Při restaurování bylo obtížným úkolem představení tohoto vzácného deskového obrazu v obou historických rovinách. Podstatou malby byla samozřejmě menší obdélná část obrazu, která však byla v důsledku barokní úcty doplněna a částečně oříznuta. Veškeré snahy restaurátorských dílen Národní galerie byly komplikovány i skutečností, že nosné desky, na kterých je obraz namalován, byly silně napadeny dřevokazným hmyzem. Z výše uvedených důvodů bylo přistoupeno k odstranění barokních přemalob obrazu, protože jejich umělecká hodnota nebyla příliš vysoká, ale zároveň byl zrestaurován oválný tvar obrazu s plným doplněním tvaru svatozáře Panny Marie.

Pieta z Bílska

Impozantním počinem ze strany Národní galerie bylo dokončení restaurátorských prací na soše Piety z Bílska. Pozvolné restaurátorské úsilí trávící řadu let přineslo velký úspěch, který byl dokonce představen na pozici „Díla sezóny“ v Anežském klášteře v březnu roku 2019. První složitostí restaurátorského

Pieta z Bilska – původní stav; Foto: archiv BCB

Pieta z Bilska po dokončení restaurátorských prací „Dílo sezóny 2019“ v Anežském klášteře; Foto: archiv BCB

zásahu bylo silné napadení takřka celé sochy dřevokazným hmyzem, které si vynucovalo i zpevňování struktury dřevěné sochy tak, aby nedošlo k její destrukci. Až poté mohlo být posouzeno, která z historických barevných vrstev je umělecky nejcennější a přitom nejucelenější.

Při jejich odkrývání bylo přistoupeno k jedné zajímavosti. Odebírané vrstvy byly ponechány v malém množství v místech, která nejsou takřka patrná. Pomyslný chronologický náhled odejmutých barevných vrstev může i v následných dobách pomáhat vědcům zkoumajícím umění. Historické zásahy do sochy jsou mnohdy vnímány rozpačitě. Je třeba si uvědomit, že většinou byly utvářeny se záměrem zachování předmětu; měly jej vyztuzit, retušovat zašlá místa, nebo dokonce zastavit degradaci materiálu.

Při soudobém restaurování historického předmětu si můžeme dovolit díky vyspělým technologiím dříve nemyslitelné počiny. Ty mnohdy spočívají v novém uchopení již opravených částí předmětu a jejich opravě jiným a šetrnějším způsobem, nebo lze naopak tyto zásahy ponechat jako součást historie předmětu. I zde vyvstaly mnohé otázky.

Zajímavostí byl historicky novější podstavec, který byl pevně přičleněn k soše. Měnil tak její proporce, ale na druhou stranu již po staletí byl její součástí. Bylo tedy nemyslitelné jej striktně puristicky odjímat. Části sochy, jejichž polychromie (barevná vrstva na křídovém podkladu) byla historicky ztracena, vytvářela nevhodné plochy, které mnohdy narušovaly celkový umělecký dojem ze sochy Piety. Bylo tedy místy přistoupeno k retuším, jejichž provedení muselo být patrné. Pozorovateli je tedy zřejmé, že se jedná o novodobý zásah restaurátorské dílny. Takto vzniklá barevná plocha sceluje poškozený povrch, který již lokálně odhaloval dřevěný podklad. Je mnoho technik, které této iluze dokáží dosáhnout. Zde byla zvolena metoda zahrnující drobné tečky, které lze bez poškození podkladu odstranit.

Při návštěvě stálých expozic Národní galerie je patrné, jak významné postavení ve výtvarné historii mělo právě sakrální umění. Mnohdy tento přesah v interiérech chrámů není tak patrný. Mnoho kostelů naší diecéze nese výzdobu od umělců zvukných jmen, která nalezneme v učebnicích kunsthistorie.

PhDr. Jiří Vácha,
vedoucí památkového oddělení BCB

NAKLADATELSTVÍ PAULÍNKY

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1, Tel.: 224 818 757,
On-line knihkupectví: www.paulinky.cz, objednavky@paulinky.cz

Michal Zamkovský

Sedm kroků k dobré zpovědi

Knížka *Sedm kroků k dobré zpovědi* není jen zpovědním zrcadlem či seznamem hříchů, jichž se dopouštíme, ale především praktickým pomocníkem, jakousi „duchovní mapou“, která nám ukazuje, jak se vrátit zpět k milosrdnému Otci. Průvodcem na této cestě je známý slovenský redemptorista Michal Zamkovský. Svěží, a přitom hlubokým způsobem vysvětluje v sedmi bodech základní atributy dobré zpovědi: jak si uvědomit svou hříšnost a velikost Boží lásky, jaký je pravý význam zpovědi, co obnáší dobrá příprava nebo jak dosáhnout dokonalé lítosti. Dále nabízí návod na prožití zpovědi jako setkání s milujícím Otcem, popisuje, o čem má být kající skutek a jak vykročit do života po dobré zpovědi.

brož., 72 s., 125 Kč

Jacques Philippe

Hledej pokoj a zůstávej v něm, 3. vydání

Bůh je Bohem pokoje. Vzpomeňme si na zkušenost proroka Eliáše: Bůh nebyl ani ve víchru, ani v zemětřesení, ani v ohni, ale „v tichém a jemném vánku“ (srov. 1 Král 19,12). Často se zneklidňujeme a chceme všechno vyřešit sami, ačkoli by bylo účinnější zůstat pokojně před Božím pohledem a nechat jej jednat, s moudrostí a mocí nekonečně větší, než je ta naše. „Neboť toto praví Panovník Hospodin, Svatý Izraele: V obrácení a ztišení bude vaše spása, v klidu a důvěře vaše vítězství“ (Iz 30,15). Kniha vychází v novém překladu Kateřiny Lachmanové.

brož., 104 s., 129 Kč

Anna Mátková FSP

Křížová cesta pro uspěchané

Tato křížová cesta chce dodat odvahy a chuť k modlitbě těm, kteří si na pobožnost křížové cesty se všemi náležitostmi z různých důvodů netroufají

brož., 40 s., 45 Kč

Grzegorz Rys

Rozjímavý růženec

Lodžský arcibiskup nás provede modlitbou růžence rozjímavým způsobem. Jeho rozjímání nad jednotlivými desátkami růžence jsou velmi neotřelá; člověk se až diví, jak Boží slovo ve světle Ducha promlouvá k srdci.

brož., 96 s., 129 Kč

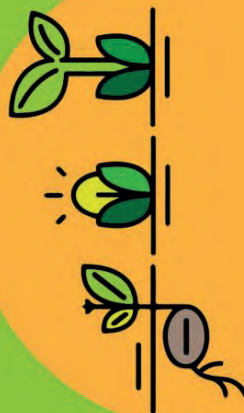

KDYŽ ŽIJEME EVANGELIUM...

SLOVO ŽIVOTA

Chiara Lubichová | Slovo života květen 1982
Upravilo Centrum Chlapci a děvčata za jednotu

JEŽÍŠOVO SLOVO SE TAKÉ PŘIROVNÁVÁ
K SEMENI, KTERÉ BYLO ULOŽENO DO
PŮDY UŽÍVÁ ČLOUVĚKA. KDYŽ
JE JEHO SLOVO PŘIJATÉ, USTOUPÍ DO
SRDCE KAŽDÉHO ČLOUVĚKA A JAKO
SEMÍNKO KLÍČÍ, ROSTE, PŘINÁŠÍ PLODY
A PŘÍPODOBNĚ JE NÁS JEŽÍŠI.

«Uly jste už čistí
tím slovem,
které jsem k vám
mluvil.»

(Jan 15,3)

«Uly jste už čistí...»
O jakou čistotu se jedná?

Jde o takovou dispozici
duše, jaká je nutná
k tomu, abychom mohli
stát před Bohem, jde
o nepřítomnost
jakýchkoli překážek
(jako je např. hřích),
které jsou v rozporu
u kontaktu s posvátným,
u setkání s božským.

Podle Ježíše existuje prostředek,
jak být čistí a je jím jeho slovo. To
slovo, které apoštolové slyšeli,
které přijali, je očištění.

Ježíšovo slovo totiž není jako lidská
slova. U něm je Ježíš přítomný tak jako
je jiným způsobem přítomný u
eucharistie. Skrze ně do nás vstupuje
Ježíš. Když toto slovo přijmeme
a žijeme, narodí se u nás Kristus
a roste u našem srdci.

ZKUŠENOST ZE SVĚTA

U určitou chvíli jsem si uvědomila, že
neumím jednat s Bohem tak jako
dříve.

Každý večer před spaním jsem se
modlila, jak to dělávám už dříve, ale
zdálo se mi, že odříkávám prázdná
slova.

Snažila jsem se tedy udělat další
kroky, rozjímat nad krátkými úryvky
z evangelia a snažit se lépe žít
Ježíšova slova skrze lásku u každém
okamžiku.

JAKŽE,
JEŽÍŠ JE OPRAVDU
PŘÍTOMNÝ U
KAŽDÉM Z NÁS?

Některé dny u týdnu je mše svatá také
u naší farnosti a tak se snažím jít, i když mě
někdo říká, že to přeháním s chazením na mši
i ve ušední den. Ale mně to pomáhá, abych
dobře čtila novému dni.

Když to tak dělám, unímám, že jednota
s Bohem je pevnější, a nejen to: urátilo se mi
nadšení a ochota mluvit s větší
odhodlaností.

(F. Argentina)

Odpouštět

„Budte milosrdní,
jako je milosrdný
váš Otec!“ (Lk 6,36)

Obrázky si vybarvi a přemýšlej, jak bys podle toho mohl/a žít i ty?

Lidé spěchali, aby slyšeli Ježíše
a byli uzdraveni.

Ježíš jim pomohl a potom jim řekl,
aby odpouštěli ostatním.
Stejně jako nám odpouští náš
nebeský Otec.

Dodal, že pokud to nebudeme dělat,
jsme jako slepý člověk, vedoucí jiného
slepého a oba padnou do jámy.
(viz Lk 6,36–39)

Zkušenost Paola z Vietnamu:
Paolo půjčil svoji gumu Kimovi,
který mu ji vrátil zlomenou na půl.

Kim řekl, že ho to mrzí, ale Paolo byl smutný.
Pak se rozhodl, že Kimovi odpustí.

Druhý den dal Paulo kousek své gumy
jinému chlapci, který svoji gumu ztratil.

„Budte milosrdní, jako je milosrdný váš Otec!“ (Lk 6, 36)

V Bibli je slovo „milosrdenství“ mnohokrát obsaženo. Vyskytuje se jak ve Starém zákoně, tak i v Novém zákoně. Říká se v ní, že když budeme milosrdní, budeme dokonalí jako náš nebeský Otec. To znamená: důvěřujeme mu a svou vládností a dobrotou chápeme a odpouštějme druhým, se kterými se každý den setkáváme , ve škole, na , v sousedství i ve (viz tajenka – správně doplň).

Děti, nezapomeňte poslat vylustěnou tajenku na adresu katechetky@bcb.cz, abychom vás mohli dát do slosování o krásné odměny.

„Talitha Koum“ znamená v aramejštině „Dítě pravím ti Vstaň!“

Rozhovor s Marií Misařovou, speciální pedagožkou a logopedkou, která založila v africké zemi Burundi centrum pro děti s autismem.

Od doby, kdy ses objevila v Klokotech jako laskavá, čerstvě vystudovaná paní logopedka a následně iniciátorka Večerů chval, už uběhl pořádně dlouhý čas. Tvoje současná lokace je hlavní město Bujumbura v maličké středoafrické zemi Burundi. Mohla by ses nám představit? Co se událo, že jsi tak zřetelně změnila místo pobytu?

Pocházím z Jihlavy, kde jsem vyrostla společně se svým mladším bratrem Pavlem. Po gymnáziu jsem vystudovala speciální pedagogiku a lektorství francouzského jazyka, protože jsem se mezi nimi nemohla rozhodnout. Díky mé dobrodružné povaze jsem toho během studií dost nacestovala. Různě dlouhé cestovně-poznávací pobyty převážně v evropských zemích jsem zakončila v roce 2014 stěhováním do města Tábor, kde jsem začala působit v rámci předatestační přípravy v ambulanci klinické logopedie. Nicméně ve mně stále dřímал dětský sen o cestě do Afriky a v roce 2017 se opět probudil. Burundi, země, jejíž jméno jsem poprvé slyšela až ve videu od dobrovolníků v komunitě **Chemin Neuf**, mě okouzlo již na dálku. Nemohla jsem než všeho nechat a jít za tím Božím hlasem, který mě volal k dalšímu dobrodružství.

Dala bys nám nahlédnout do tvého života a prozradila nám, co a kdo tě v téhle myšlence na tvé životní cestě ovlivnil? Byly nějaké milníky v tvém životě, lidé, v jejichž přítomnosti ses nacházela, kteří tě v tomto nastavení doprovázeli nebo ovlivňovali?

Maminka mi často vypráví, že jsem o Africe snila jako malá holka, takže určitě jí patří velký dík, že tuto touhu ve mně neudusila a dodneška je mojí největší oporou. Studium speciální pedago-

giky a francouzštiny mě skvěle připravilo na mou aktuální misi ve francouzsky mluvící zemi, kde speciální pedagogika je velká neznámá a postižení je tabu. Z lidí mě velmi ovlivnilo setkání s kamarádkou přátel, která s námi trávila Silvestra v roce 2016. Ta mi vyprávěla o komunitě **Chemin Neuf** a o misiích. To na mě tak zapůsobilo, že ještě toho večera jsem musela zkouknout stránky této ekumenické komunity, kde jsem narazila právě na to video, po jehož zhlédnutí jsem cítila, že mě tam Bůh zve a čeká, co na to řeknu já. Členové komunity po celý rok rozvažovali, zdali mě tam pustí, protože kvůli nestabilní politické situaci museli v dřívějších letech dobrovolníky evakuovat. Nicméně protože Pán Bůh tyto dveře otevřel a já řekla ano, nic už nemohlo jeho plán zastavit. Proto jsem se v březnu 2018 dostala do Burundi na 6měsíční dobrovolnický pobyt s komunitou, která mě doprovázela a do budoucna velmi ovlivnila.

Z toho, co vím, mám dojem, že více než jasný cíl, za kterým by ses vydala, bylo na počátku určité Boží volání, které postupně nabývá jasné obrysy. Je to tak? Prozradíš, kam až tě tvoje hledání Boží vůle dovedlo teď?

Je to přesně tak, s každým dnem vystávají nové kontury Božího plánu, který mě nepřestává udivovat. Nikdy bych se nenadála, že se po mém dobrovolnickém pobytu v Burundi do této překrásné země opět vrátím. Jde o každodenní hledání Boží vůle a odpovídání na nabídky, které z Jeho rukou přicházejí. Po návratu do Evropy v roce 2018 jsem se záhadně již necítila „doma“, i proto jsem se vydala na tříměsíční dobrovolnický pobyt do sirotčince **Karibu Nyumbani** v Tanzanii. Protože Tanzanie s Burundi sousedí, nemohla jsem nezajet v březnu 2019 pozdravit přátele a svoji burundskou rodinu. A tak se stalo, že jsem tam zůstala prvně na několik měsíců jako výpomoc v kamarádově čerstvě založeném centru fyzioterapie s vizí komplexní péče zejména o pacienty po cévních mozkových příhodách. Ubytována jsem byla na ty první měsíce hned v sousední budově, u jedné kongregace milých burundských sestřiček.

V Čechách jsi zanechala smutné rodiče, jejichž děti jsi svou laskavostí, profesionalitou a radostností zrychleně učila správné výslovnosti. V Burundi se zaměřuješ na pomoc dětem s autismem. Jak to vzniklo?

I v Táboře a v Milevsku jsem v ambulanci klinické logopedie hodně pracovala s dětmi i dospělými s rozličnými patologiemi, proto mě 4 roky praxe v ČR dostatečně vybavily na moje působení v Burundi. Ona logopedie není pouze o té správné výslovnosti, ale zejména o intervenci u osob všech věkových kategorií, pro které je komunikace obtížná nebo zcela nemožná. Pracovala jsem s dětmi s opožděným vývojem řeči, autismem, vývojovou dysfázií, dětskou mozkovou obrnou, po-

Vítejte v denním centru pro děti s autismem Talitha Koum, o jehož realizaci začala Marie na jaře snít a v září otevřela; Foto: Marie Misařová

Pracovní týden je vyplněn také návštěvou všech čtyř speciálních škol nebo zařízení, které v Burundi existují, a krátkou intervencí. Odměnou jsou okamžiky úsměvu a objetí; Foto: Marie Misařová

ruchami učení, koktavostí, ale i s dospělými, kteří „ztratili řeč“ třeba po úraze nebo cévní mozkové příhodě. Proto i v Bujumburě jsem se v centru fyzioterapie **C.P.KINE** věnovala zprvu zejména dospělým pacientům, s postupující osvětou se nicméně začali ozývat i rodiče dětí s opožděným vývojem řeči. A právě u některých z těchto dětí jsem mohla rozpoznat typické syndromy poruch autistického spektra a začít s dětmi pracovat na komunikaci pomocí obrázků, takzvaném systému VOKS – výměnný obrázkový komunikační systém. Nicméně tato intervence neřešila velký společenský problém – a to nepochopení a totální odmítnutí těchto dětí a jejich rodin burundskou společností. A právě z tohoto důvodu jsme se skupinkou zaangażovaných rodičů cítili, že bude třeba udělat něco více. A tak se ukázalo jasně, k čemu mě Hospodin v Burundi povolal: projektu **Talitha Koum – Autisme Burundi**.

Můžeš popsat, v jaké fázi se projekt Talitha Koum nachází teď?

Společně s místní neziskovkou jsme 7. září 2020 otevřeli první centrum pro děti s autismem v Burundi. V denním centru děti tráví dny od pondělí do pátku, aktuálně máme 13 dětí ve věku 3,5 až 12 let. Centrum zároveň nabízí terapie pro děti externí, zařizuje pravidelná setkávání a školení rodičů a zaměřuje se na osvětu ohledně autismu. Aktuálně se snažíme pro naše fungování získat financování, což je další nová výzva.

To, co jsme zatím popisovali, ukazuje na poněkud nepohodlný způsob života, velká otevřenost novým výzvám a flexibilita. Jak se ti tohle nastavení daří? A jak ho živiš a udržuješ?

On by to pro někoho mohl být nepohodlný způsob života, pro mě je to však jedno velké dobrodružství. Pán Bůh nás nepovolává někam, kde bychom se trápili, a vždycky čeká na náš souhlas. Takže jsem na správném místě ve správný čas. Vzpomínám si, jak jsme se začátku bydleli s Johankou – to je skvělá paní ředitelka centra **Talitha Koum** – v našich kancelářích a každý večer jsme si musely vytahovat matrace zpoza skříní a instalovat moskytiéry. Byla to nutná oběť, která však byla odměněna – nyní bydlíme s kamarádkou Francouzskou, která

Marie Misařová

Narodila se v Jihlavě. Vystudovala Masarykovu univerzitu, obor Speciální pedagogika a obor Lektorství francouzského jazyka. Pak pracovala 4 roky jako logopedka v ambulanci klinické logopedie v Táboře a v Milevsku. První misijní zkušenost získala na šestiměsíčním dobrovolnickém

pobytu JET s komunitou **Chemin Neuf** v Bujumburě, Burundi v roce 2018. Od března 2019 v Burundi působí jako vůbec první speciální pedagog a logoped v zemi. V roce 2020 založila centrum pro děti s autismem nazvané **Talitha Koum**.

nám nabídla ubytování ve svém domečku, který je kousek od centra. Každý den vnímáme, jak se Pán stará nejenom o centrum, ale i o naše každodenní lidské potřeby.

Malinko jsme se doposud vznášeli ve výšinách. Jak vypadá tvůj běžný den? Co jsou praktické nebo všední věci, které musíš řešit a jak se ti to daří?

Každý den vypadá trochu jinak, protože se čas snažím rozdělit mezi několik různých aktivit, které se všechny točí kolem světa lidí s postižením. Pondělí a pátky trávím v centru **Talitha Koum**, úterý a čtvrtky v centru fyzioterapie a středy jsem v centru **Akamuri**, což je nejstarší a největší zařízení pro děti s postižením v Burundi. Někdy bych si přála, aby měl den 48 hodin, často se vracím domů pozdě večer, ale zato s dobrým pocitem, že se ten den udála spousta pěkného. Vzhledem k mé přirozené nerozhodnosti je pro mě každé rozhodování náročným a dlouhým procesem, což mi trochu komplikuje vedení centra, nicméně na ty praktické věci tam Bohu díky nejsem sama.

Co tě obzvlášť těší?

Neskutečná podpora, které se mi dostává ze strany rodiny a přátel. Víím, že v Burundi nejsem sama a že situace v této zemi – být na druhém konci světa – lidem není lhostejná.

Jak se vyrovnáváš s kulturními rozdíly a které ti dělají nejmenší a které největší potíže?

Je pravdou, že kulturní rozdíly ze začátku člověk hodně vnímá, ale jak je vše nové, bere to jako velké dobrodružství a potíže mu to nečiní. Po dvou a půl letech v Burundi je pro mě stále náročné každý den vidět tolik bídy a utrpení, zejména děti na ulici, s vědomím, že s tím nemohu nic udělat. V poslední době je stále více náročné snášet i ten pohled Burundců na ulici, člověk se v davu neztratí, ba ani v autě. Někdy si přeji být neviditelná. Je pro mě taktéž náročné pochopit jejich velmi liknavý vztah k přírodě celkově, a zvláště ke zvířatům, snad kromě krav. Právě jejich láska ke skotu se projevuje i při slavnostech věna a svatbách, protože za nevěstu se dodnes dává věno v podobě krav – které ač jsou v dnešní době vyjádřené pouze

V odpoledních hodinách probíhá setkání týmu Talitha Koum a také příprava pomůcek pro děti – vyrábí se doslova za pochodu; Foto: Marie Misařová

peněžitě, tak na slavnosti se vždy z reproduktorů ozve bučení celého stáda.

Je něco, čím tě Burundi, jeho obyvatelé zasáhli přímo do srdce tak, že už jsi věděla, že tady je to správné místo, kam tě Bůh volá?

Od počátku mi řada lidí, se kterými jsem se setkávala, říkala zcela upřímně, že jsem jedna z nich, jejich „umurundikazi“, tedy Burundanka. Asi to bude tím, že se snadno adaptuji a že jsem se ze začátku snažila naučit jejich jazyk – tzv. kirundi. Právě to jim dělalo ohromnou radost. Navíc jsou lidé v Burundi velmi pohostinní, srdeční a život, ač někdy velmi těžký, berou pozitivně s velkým vnitřním klidem.

V tuto chvíli živiš své sny vlastní prací, dary od přátel z České republiky na vybavení pro děti, sháníš granty. Jsi takto podnikavá nebo tahle potřeba vznikla „z nutnosti“ a jak se ti daří tuhle oblast žít? Pro mnohé z nás by to byla nepřekonatelná nebo nepříjemná překážka. Odešla jsi do cizí země bez toho, že by tě někdo zaštiťoval.

Stále více jsem přesvědčena o tom, že to nejsou pouze mé sny, ale že je to opravdu Boží plán pro můj život – protože jinak by nebylo možné, abychom s tím málem, co máme, platili nájem a 11 platů! Pán Bůh rozmnožuje ty finance, které dostáváme na základě důvěry, které si nesmírně vážím. Nicméně nemůžeme sedět s rukama v klíně, je třeba vyjít k těm, kteří financemi disponují – tedy za mezinárodními neziskovými organizacemi, ambasádami, nadnárodními firmami, nadacemi, církvemi atd. Je to svět, který je pro mě zcela nový, a každé psaní grantu je novou výzvou. Centrum funguje pod hlavičkou místní neziskové organizace, která má již dlouholeté zkušenosti na poli práce s dětmi ze slumů. Aby mohla být finanční podpora z ČR pro centrum **Talitha Koum** transparentní, aktuálně podnikám kroky k založení neziskové organizace i zde.

Děkujeme za rozhovor!

„Talitha Koum“ znamená v aramejštině „Dítě pravím ti vstaň!“. Více se můžete dozvědět na facebookových stránkách „Pomáháme dětem s postižením – Burundi“ nebo „Talitha Koum – Autisme Burundi“. Případně také můžete přispět na fungování Talitha Koum.

Ptala se Hana Koukalová

Sedmkrát PRO studium na Teologické fakultě

Pro následující akademický rok 2021/2022 nabízí Teologická fakulta Jihočeské univerzity studium teologie a příbuzných oborů; náboženství a etiky; filosofie; sociální práce; pedagogiky volného času a religionistiky. Přihlášky do studijních programů lze podat do 31. března 2021

Letos poprvé se konal Den otevřených dveří (DOD) v online prostoru. Studijní programy prezentovali jejich garanti a zástupci kateder, zúčastnili se také studenti fakulty. Zájemci o studium tak měli možnost nahlédnout do studentského života, hovořit i o neformálních záležitostech jako je bydlení na kolejích, náročnost studia, kvalita a cena stravného, obtížnost přijímacích zkoušek, možnosti zahraničního studia nebo stáže atd.

Proč současní studenti doporučují studium na fakultě:

- Učíte se přímo od specialistů, kteří jsou uznávanými odborníky ve svých oborech na teoretické i praktické úrovni. Učit se od nich můžeš právě i Ty.
- Zvlášť o zkouškovém se může hodit fakultní kaple zasvěcená Janu Nepomuku Neumannovi.
- Znáte se osobně se všemi svými kolegy z oboru a ty ostatní poznáte na společných přednáškách, v počítačové učebně či ve studentském klubu, kde v pohodlí a s vlastnoručně uvařeným čajem či kávou poznáte plno zajímavých lidí. Rádi poskytnou cenné rady a uklidní vás, jak se nezbláznit a vše v pohodě zvládnout.
- Oceníte individuální přístup ze strany učitelů. Naše fakulta má, oproti ostatním fakultám, menší počty studentů. To znamená, že učitelé vás nemají zapsané jen pod číslem, tudíž s nimi můžete snáze konzultovat vaše nápady. Nikdo vám nepřibouchne dveře před nosem!
- Fakulta má vlastní menzu, kde si můžete vybrat z několika jídel zrovna to, co vám chutná, a knihovnu, kde najdete více jak 50 tisíc titulů ze všech studijních oblastí nejen v českém jazyce. Nikam tedy nemusíte složitě chodit, po přednášce si můžete zajít hned půjčit knihu, která vás z přednášky vyučujícího zaujala. To vše v centru města, 15 min. od nádraží.
- Během studia můžete vycestovat do zahraničí v rámci různých stipendijních programů např. ERASMUS + a zažít nezapomenutelný semestr např. v zemi, která byla doteď jen vaším snem. Pokud máte rádi studium jazyků, tak i tady si vyberete, máme předměty v angličtině, němčině, španělštině, vyučuje se u nás latina i hebrejšтина.
- Na přednáškách se setkáte s lidmi z praxe i odborníky z českých či zahraničních univerzit. Nebudete se učit jen teorii, ale praktici Vám řeknou, jak to funguje v realitě, co řeší v průběhu všedních dnů.

Martina Hlaváčová, odd. marketingu TF JU

Foto: sestra Alena Bárta

Sbírka potravin uložena v prachatickém klášteře.

Foto: sestra Alena Bárta

Dětské ponožky od Marty Vaculíkové.

Dobré zprávy

Je dobré, zvláště v dnešní době, svědčit o dobrotě a štedrosti druhých. Ve farnosti Lhenice se v srdci **Markéty Grillové a Pavlínky Žofkové** zrodila touha pomoci rodinám, které „tak tak vyjdou s penězma...“ Uskutečnily sbírku potravin, kterou odvezly do našeho kláštera v Prachaticích. Přidaly jsme k tomu i potraviny a drogerii z Potravinové banky a zásilku dětských ponožek od paní Marty Vaculíkové z Krahulova na Jižní Moravě.

A tak k nám přicházeli lidé, kterým tyto věci přišly vhod, zvláště v této covidové době. Dostalo se také na Azylový dům sv. Dominika Savio a na pracovnice OSPODU města Prachatice, které zvláště potravinami před Vánoci udělaly radost rodinám, které mají v péči.

Děkujeme mnoha dárcům, kteří se zapojili do této pomoci druhým.

sestry boromejky

Nový studijní program TF JU

Teologická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích nabízí nový studijní program Náboženství a etika se zaměřením na vzdělávání pro střední školy.

Zájemci o studium učitelství pro střední školy budou moci od příštího akademického roku studovat tento bakalářský studijní program v prezenční formě a v nových kombinacích. Na Teologické fakultě

JU si mohou vybrat aprobaci Náboženství a etika a zkombinovat ji s dalšími aprobacemi nabízenými na Filozofické, Přírodovědecké nebo Pedagogické fakultě. Rada pro vnitřní hodnocení Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích tomuto programu udělila novou akreditaci.

„Kombinaci se specializací učitel náboženství a etiky bych doporučil nejen těm zájemcům o studium, kteří by v budoucnu rádi učili náboženství nebo etiku např. na některé z církevních škol, ale i těm studentům, kteří by ve své pedagogické praxi rádi kvalifikovaně prezentovali témata související s náboženstvím a hodnotami lidského života a společnosti při výuce základů společenských věd, v dějepise nebo v literatuře,“ říká garant studijního programu dr. Tomáš Cyril Havel.

Po reformě studijních programů připravujících učitele pro SŠ na celé univerzitě je tedy nyní možné se připravit na dráhu učitele náboženství a etiky studiem nového bakalářského programu (ve spojení s příslušným navazujícím magisterským programem). Výhodou tohoto programu oproti předchozí praxi je, že student od počátku studia studuje vždy minimálně 2 specializa-

Foto: archiv TF JU

ce, tj. v tomto případě náboženství a etiku v kombinaci např. se španělštinou, němčinou, chemií apod. Je tedy možné studovat specializaci učitelství náboženství a etiky jako jakoukoli jinou na celé univerzitě a v kombinaci s dalšími specializacemi.

Teologická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích nabízí také studium v oblasti filosofie, pedagogiky volného času, religionistiky, sociální práce a teologie. Více informací najdete na **www.tf.jcu.cz**.

Martina Hlaváčová, odd. marketingu TF JU

„Cítím, že jsem tam, kde mě Pán chce mít“

Rozhovor se sestrou Benediktou – „Pečovatelkou roku 2020“

V prachatickém hospici jste pracovala 11 let jako ošetrovatelka. Jak vypadal běžný pracovní den, co vše jste měla na starost?

Byla to péče o tělesné i duševní a duchovní blaho klientů. Hygiena, krmení, ale také doprovázení umírajících a jejich blízkých.

Co jste na té práci měla nejraději?

Setkávání s lidmi a jejich životními příběhy a osudy. Opravdu se někdy musím stydět, co vše lidé zvládají ve svém životě.

Co bylo naopak nejtěžší?

Opět setkávání s některými lidmi a pak doprovázení mladých umírajících.

S kolika klienty jste za tu dobu pracovala?

To nelze spočítat a nikdy jsem takovou statistiku nevedla. Pro mě každé setkání bylo jedinečné, neopakovatelné a také obdarovávající.

Byl mezi nimi nějaký klient, na kterého stále vzpomínáte?

Bylo jich mnoho. Každý byl opravdu jedinečný a vzpomínám na mnohé. Snad jeden za všechny: Pán nar. 1934 s rakovinou slinivky byl přijat již jako ležící pacient. V hospici pobyl téměř měsíc. Ve svém životě pracoval jako akademický malíř a restaurátor historických obrazů a děl. V roce 1968 spolu s manželkou emigrovali do Švýcarska. Po r. 1989 se rádi vraceli do Čech, a nakonec zde chtěl i zemřít. Ve svém hospicovém pokoji měl vystavené fotografie svých děl. Mezi nimi byl nádherný obraz Zmrtvýchvstání Páně, který namaloval na objed-

návku pro nějaký klášterní kostel ve Švýcarsku jako obraz na hlavní oltář. Nejsem moc znalec, ale tento obraz na mě dýchl svou hloubkou a cítila jsem obrovskou naději, že smrt a temnota byly pokořeny. Chvilí jsem zůstala stát s otevřenými ústy a říkám: „Tedy, pane Jiří, to je nádherná!“ On: „Víte, já nejsem věřící, ale než jsem obraz namaloval, nejprve jsem si přečetl všechna 4 evangelia, jak popisují zprávu o Zmrtvýchvstání a pak jsem prosil v duchu o inspiraci a toto z toho vzešlo!“ Já: „No, je to krásná!“ a v duchu jsem si říkala, že tohle není nevíra. Ale sama jsem o tom nezačala mluvit. Až poslední pondělí, před jeho smrtí, jsem u něj odpoledne seděla. Bylo vidět, že už se život schyluje ke konci. Nebylo mu vůbec dobře, již nemluvil, ale vnímal, že u něj sedím a chytil mě za ruku. V té chvíli mu říkám: „Pane Jiří, víte, dívám se na ten Váš krásný obraz a myslím si, že tohle nemohl namalovat nikdo nevěřící. Kolik lidí ten Váš obraz povznese k Bohu, se kterým se brzy shledáte, a On Vám řekne: Tak pojd', krásně jsi to namaloval. Nevadilo by Vám, kdybys se tu teď s kolegyní u Vás a za Vás pomodlila?“ On opravdu těžce: „Nevadilo!“ Já: „Opravdu můžeme?“ a on pokýval hlavou. Tak jsem zavolala službu konající věřící kolegyni, řekla jsem ještě před tím něco o Boží lásce a milosrdenství a začaly jsme se modlit korunku k Božímu milosrdenství. Držel nás obě za ruce a najednou začal plakat, slzy jako hrách se koulely po jeho obličeji a stékaly do jeho nádherných, mužných vousů. A i my jsme měly co dělat, abychom se nerozplakaly. V tu chvíli jsme vnímaly mezi námi blízkost Boží. Po této modlitbě se pan Jiří uklidnil, dokonce se i usmíval a v noci pak v klidu zemřel.

Práce v hospici je psychicky mimořádně náročná a vyčerpávající – jak jste se odreagovala, kde jste čerpala sílu

pro neustálý optimismus a dobrou náladu?

Pro mě je silou čerpání z Boha a jeho darů ve svátostech. Jinak mám moc ráda setkávání s lidmi, kteří jsou na stejné vlně jako já a těch mi Pán v mém životě nadělil opravdu hodně.

Co děláte nyní?

Na Lomci již nejsem od července 2020. Nyní působím jako sanitářka v Nemocnici sv. Alžběty na Slupi v Praze a tam se snažím dělat to samé: pečovat o tělo i duši. Ovšem podmínky, ve kterých jsem nyní, jsou mnohem náročnější, ale cítím, že jsem tam, kde mě Pán chce mít. Odměnou jsou mi zářící oči i ústa „mých nemocných“, ale i kolegů.

Prý ráda a dobře vypravujete vtipy – můžete nějaký /krátký/ sdělit našim čtenářům?

Je fakt, že humor mám opravdu moc ráda a je opravdu kořením života. Vnímám, že dokáže překonat mnohé těžké chvíle života. Tak třeba: Manžel: „Co bude dnes k obědu?“ – Manželka: „Nic.“ – Manžel: „Ale to bylo i včera.“ – Manželka: „No právě, vařila jsem na dva dny.“

Máte nějaké životní heslo, zásadu?

Snad: Žijeme jen jednou a každý den je neopakovatelný. Ne-trapme se navzájem a budme k sobě dobří! Náš čas je velmi krátký a přijde chvíle, kdy budeme před Pánem skládat účty. Tak ho nepromarněme! No a snažím se každý den přijímat s velkou vděčností a radostí z maličkostí.

Co chcete vzkázat bývalým kolegům z prachatického hospice?

Díííky za krásných 11 let! Mám Vás ráda a nesu ve svém srdci v modlitbě a hlavně za Vás děkuji Pánu, že jsme se mohli a směli ve svém životě potkat. Věřte, že opravdu moc vzpomínám! Byl to krásný čas s Vámi! Díííky!

Ptal se Petr Samec

Sestra Benedikta Bartoňová (*1969)

Pochází z malé vesničky Ostrý na Táborsku. Narodila se jako 7. dítě svým úžasným rodičům. Narodila se s vrozenou vadou, a proto to s ní rodiče neměli lehké. Do základní školy chodila do Jistebnice. Již od mala věděla, že nechce být ničím jiným než zdravotní sestřičkou, a tak v roce 1984 podala přihlášku na střední zdravotnickou školu do Tábora – byla však přijata až na odvolání. Poté pracovala v nemocnici v Táboře na interním oddělení. Na ta léta ráda vzpomíná. V letech 1990-91 absolvovala katechetický kurs při Teologické fakultě v Českých Budějovicích. Krátkou dobu vyučovala také náboženství v Milevsku. V roce 1992 nastoupila do kláštera Kongregace Šedých sester III. Řádu sv. Františka na Lomec, kde také začala dálkově studovat teologii na TF v ČB. Od roku 1994 do roku 2008 sloužila v klášteře Šedých sester v Praze – Bartolomějské, kde dříve působila nechvalně známá StB. V roce 2008 byla povolána zpět na Lomec. Od července 2020 působí opět v Praze, kde pracuje v nemocnici sv. Alžběty na Slupi. Jejím koníčkem je hra na varhany, kterou v různých kostelích slouží už 42 let.

Sestra Benedikta „Pečovatelkou roku 2020“

V prosinci byly zveřejněny výsledky Národní ceny sociálních služeb „PEČOVATELKA ROKU 2020“, kterou pořádá a vyhlašuje Diakonie ČCE a Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR. Vítězkou ceny veřejnosti se stala SM. Benedikta Vojtěška Bartoňová, OSFGr., sestra Kongregace Šedých sester III. řádu sv. Františka na Lomci u Vodňan.

„Naše Beny“, jak jí rádi oslovujeme, již v roce 2019 obdržela Cenu Celestýna Opitze – ocenění za vzor v péči o nemocné a jinak potřebné. Pracovala dlouhá léta v hospici jako ošetřovatelka. Vyhlašovatel soutěže na svém webu mj. uvedl: „sestra Benedikta pracovala 11 let v prachatickém hospici, a kdyby ji řeholní povinnosti letos v létě nedonutily změnit působiště, pracovala by zde stále. Sestra Benedikta vždy vynikala nesmírnou obětavostí, skutečným uměním naslouchat a ve vhodnou chvíli přispět dobrou radou. Celých 11 let neúnavně doprovázela umírající a jejich blízké v těžké životní situaci. Tím, čím se mimo jiné odlišovala od ostatních, byla její ochota pomáhat nejen pacientům, ale i kolegům v týmu. Práce v hospici je těžká, určitě náročnější psychologicky než fyzicky, a sestra Benedikta tu vždy byla pro všechny, kteří potřebovali podpořit, poradit nebo vyslechnout. Kolegové se na společnou službu se sestrou Benediktou vždy těšili, protože byla optimistická a udržovala dobrou náladu např. zpěvem nebo vtipy, které dobře a ráda vypráví.“

Do naší práce vnášela více než desetiletí laskavost, něhu, vrozenou moudrost a obětavost. Je nekonečnou studnicí humoru a zdrojnicí víry pacientům i kolegům. O své víře příliš nemluví, o to více ji žije. Cena veřejnosti v soutěži PEČOVATELKA ROKU 2020 jí právem náleží. Děkuje za vše, Beny!

Robert Huneš, ředitel Hospice sv. Jana N. Neumanna v Prachaticích

Jihočeské kostelíky XIV.

Pohledem do historie lze zjistit, že nejstarší syn Vítka z Prčice – Jindřich – založil před rokem 1220 hrad nazvaný Nový dům. Město pod hradem se připomíná roku 1293. Od 13. století to bylo sídlo německých rytířů, od 15. století již významné panské sídlo. Papež Urban VIII. dne 18. 8. 1625 povýšil zdejší farnost na proboštsví a daroval zdejšímu faráři právo užívat pontifikálií. Jsme v Jindřichově Hradci a připomeňme si zdejší kostelní výstavbu.

Proboštský chrám Nanebevzetí Panny Marie

Proboštský chrám Nanebevzetí Panny Marie

Tvoří dominantu starého města, zdaleka viditelnou. Původně gotický kostel byl založen kolem roku 1370, dokončen začátkem 15. st. Pseudobazilikální trojlodí s mírně převýšenou hlavní lodí a dlouhým polygonálně uzavřeným presbytářem. Vysoká hranolová věž, dnes sloužící jako vyhlídková (68,3 m). Ještě v 17. století odtud znělo až sedm zvonů, z nichž největší, nazývaný Kňour, byl po známém Zikmundu od sv. Víta v Praze druhým největším v Čechách. V letech 1506–1521 byla vystavěna tzv. **Špulířská kaple**, která se řadí mezi nejcenější stavby pozdní jihočeské gotiky. Kostel vyhořel r. 1801, požár zachvátil téměř celý kostel, včetně oltáře s malbami Petra Brandla. Opraven byl v letech 1808–1828. Současná výzdoba pochází z 19. století. V kryptě pod presbyteriem odpočívají pozůstatky pánů z Hradce a Slavatů.

Kostel sv. Kateřiny

Kostel sv. Kateřiny s bývalým františkánským klášteřem

Jednolodní svatyně byla vystavěna v letech 1478–1491, obnove r. 1626. Raně barokní rotundové přístavky kaple sv. Antonína a tzv. porciunkulové kaple či též kaple sv. Theodora (tradice slavných poutí) byly postaveny koncem 17. st. Obě jsou cenné svými interiéry. Ke kostelu přiléhá budova kláštera s křížovou chodbou. V roce 1534 byl kostel spojen chodbou s protějším „klášteříčkem“. Klášter byl zrušen v roce 1950. Klášteříček sloužil jako špitál pro malomocné a později jako sídlo hradeckých šlechticů. Vyhořel roku 1801.

Kostel Nejsvětější Trojice

Renesanční kostel nechali vybudovat hradečtí utrakvisté koncem 16. st. při novém hřbitovu na okraji města. Později (asi 1597) přistavěna Pírchanská kaple, nejcenější část kostela s bohatou výzdobou a hrobkou rodiny Šimona Pírchana. Renesanční oltář je vystaven v muzeu. Věž pochází z roku 1852. Poslední úprava v roce 1999. Zachovaly se náhrobky významných osobností z 19. století a také hrobky. Samotný hřbitov byl v roce 1961 zrušen a přeměněn na park. Kaple pronajata pravoslavné církvi.

Hřbitovní kostel sv. Václava

Původně gotický na předměstí, připomínaný již roku 1399, přestavěn r. 1606. Během 16. st. značně chátral, nedlouho po opravě Jezuitů byl roku 1618 vypálen Dampierovým vojskem. Opraven v roce 1621, hlavní oltář byl pořízen roku 1647. Byl téměř celý zničen při požáru roku 1801, opraven roku 1816. Celkové opra-

Kostel Nejsvětější Trojice

vy se mu dostalo až v roce 1991. Hodnotný je zejména žebrově klenutý presbytář, socha sv. Václava (asi 1647) a četné náhrobníky s figurálními reliéfy. Přilehlá čtyřboká věž a vedle ní kaple s nástěnnou malbou pocházejí z 19. st. Hřbitov byl využíván až do 20. století. V současnosti je pronajatý pohřební službě.

Kostel sv. Jana Křtitele s bývalým minoritským klášterem

Nejstarší stojící církevní objekt byl vybudován na místě starší románské stavby někdy koncem 13. st. jako basilika později redukována v asymetrické dvoulodí. Původně ve správě německých rytířů, provedena rozsáhlá obrazová výzdoba. Je řazen mezi významné české gotické památky. Od poč. 14. st. připadl minoritům. Založení trojkřídlého jednopatrového kláštera je spojováno s Oldřichem III. z Hradce (1316–1348). Kamenný ambit kláštera vyrůstal postupně od 14. do 15. století. Rajský dvůr obklopuje křížová chodba, pinakotéka pozděně gotických maleb v několika vrstvách, které představují jeden z nejrozsáhlejších souborů svého druhu v českých zemích. U východního křídla kapitulní síň, později tzv. Soukenická kaple s působivou ukázkou jihočeské architektonické tvorby. Roku 1564 byl klášter přeměněn na špitál. Jeho nová budova byla užívána jako městská knihovna. Perlou vrcholné gotiky je kaple sv. Mikuláše, vystavěná před rokem 1369. Boční kaple s věží a hranolovitou lucernou je ukázkou české gotické architektury. Současné původní zařízení s dalšími oltáři z kostela sv. Máří Magdaleny je převážně barokního původu. Celý objekt od konce minulého století patří muzeu.

Kostel sv. Jakuba

Tento kostel dlouho dominoval parku na návrší nad řekou Nežárkou. Po založení lesoparku se pomalu začal schovávat mezi vzrůstající stromy. Původní gotický kostelík dosloužil koncem 18. st., poté jej na nějaký čas využívala hradecká posádka jako skladiště střelného prachu. V pol. 19. st. byl stržen a na jeho místě vystavěn novogotický kostel. Ve stejné době pod ním nechal hrabě Jaromír Černín vystavět rodovou hrobku. Od poloviny 20. st. však kostelík nebyl udržován a dodnes není v odpovídajícím stavu. Z města vede ke kostelíku křížová cesta pocházející ze 16. století. Poslední člen rodu pochován roku 1932. Nedaleko odtud se nachází evangelický kostel z počátku 20. století.

Kaple sv. Máří Magdaleny a bývalá jezuitská kolej se seminářem

Kostel byl založen Jindřichem z Hradce počátkem 13. století a patřil k nejstarším stavbám tohoto druhu ve městě. Byl součástí špitálu směřujícího k Nežárecké bráně. Koncem 16. st. byl připojen k jezuitské koleji, vybudované na popud Adama II.

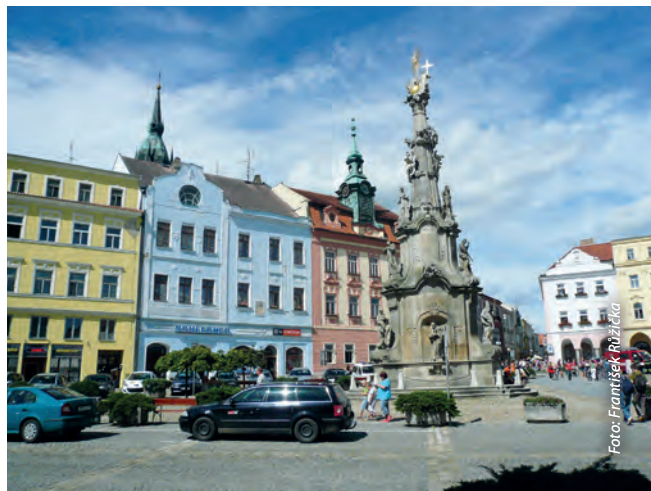

Hřbitovní kostel sv. Václava

z Hradce a jeho manželky Kateřiny z Montfortu v souvislosti s příchodem Jezuitů. V roce 1615 však shořel. V letech 1628–1633 nechal Vilém Slavata na jeho místě vystavět od základů novou pozdně renesanční kapli sv. Máří Magdaleny s přepychovými štuky v klenbě a nádhernou výzdobou. Jezuitská kolej byla po zrušení řádu v 18. st. upravena na kasárny. Kolej je Nežáreckou branou spojena s bývalým jezuitským seminářem, který je od roku 1927 sídlem jindřichohradeckého muzea. Kaple byla po rekonstrukci od roku 1998 zpřístupněna. Dnes slouží společenským a reprezentativním účelům. Kolej od roku 2002 slouží Národnímu muzeu fotografie.

Bývalý špitální kostel sv. Alžběty

Nevelký objekt z let 1399–1415 u Vajgarského mostu, původně koncipovaný jako síňové dvoulodí. V průběhu let byl několikrát stavebně i funkčně přehodnocen. V 15. st. přestavěn na gotický kostel, roku 1618 vypálen, upraven barokně a znovu roku 1773 vyhořel. Opraven byl roku 1828 na byt a kovárnu a nakonec v roce 1992 přestavěn na (již více než 20 let uzavřený) menší hotel s restaurací.

Sloup Svaté Trojice

Sloup Svaté Trojice

Morový sloup na náměstí Míru nazývaný také jako Sloup Nanebevzetí Panny Marie je ukázkou jihočeského barokního sochařství. Je 20 metrů vysoký a pochází z let 1764–1766. Je také veden jako sousoší, neboť nese velké množství soch. Pannu Marii, Boha Otce, Syna, Ducha svatého, archanděly a další postavy světců. Je dílem dačického sochaře Matyáše (Matouše) Strachovského.

František Růžička, České Budějovice

Výpravy do divočiny Novohradských hor

Rozhovor s ThLic. Michaelou Vlčkovou, Th.D. o výletech za skrytými sakrálními památkami a na místa, kam žádná cesta nevede.

Foto: Michaela Vlčková (selfie)

Michaela Vlčková (vlevo) připravuje většinou dva výlety každý měsíc.

Nedávno jsi přišla s úplně novým projektem „výletů divočinou Novohradských hor“. Co bychom o něm měli vědět? Pro koho je projekt určený, kdo jej zajišťuje? A co jej vlastně odlišuje třeba od výletů s Klubem českých turistů?

Výlety divočinou jsou směřovány do volné přírody Novohradských hor, to znamená, že trasa často vede nejen mimo značenou cestu, ale mimo jakoukoli cestu, lesem, do vrchu nebo podél potoka, kudy žádné cesty nevedou. Předpokládám, že účastníci ocení trochu dobrodružství, třeba i nepohodlí, aby se dostali do míst, kam by je turistická značka nebo cyklostezka nedovedla. To jim umožní průvodce, který ta místa zná a trasu za zajímavými cíli připraví. Nechala jsem se volně inspirovat projektem "průvodci divočinou", který realizují přírodovědci v Šumavském národním parku. Já přírodovědec nejsem a také tu nemáme národní park. Ale příroda Novohradských hor je krásná a velmi zachovalá, mnoho míst se zajímavou historií je skrytých a téměř neznámých. Výlety jsou určené pro malé skupiny, do patnácti lidí. Konají se za každého počasí, šli jsme i ve vichřici a v celodenním lijáku.

Jak ses dostala k „průvodcování“, když jsi vystudovala teologii a vyučuješ na teologické fakultě?

V rámci výuky jsem začala pořádat pro studenty exkurze zaměřené na sakrální památky v krajině, které většinou mířily do Novohradských hor, protože je to má oblíbená lokalita a z Budějovic to není daleko. Bylo zajímavější ukázat si konkrétní příklady křesťanských symbolů přímo v krajině. Hodně zkušeností jsem získala v rámci výuky univerzity třetího věku, kdy k výkladu a přípravě trasy přibýlo i hodně organizačních záležitostí, jako je zajištění dopravy a podobně. Průvodcovství mě začalo bavit a začala jsem se mu více věnovat.

Kolik procházek v současné době nabízíš, neboli kam se s tebou mohou zájemci vydat?

V současné době se výlety samozřejmě nekonají kvůli pandemii. Za normálních okolností pořádám většinou dva výlety do měsíce. Trasy a cíle jsou určovány roční dobou – v létě do stínu lesa nebo s možností se cestou vykoupat, v zimě a za časného jara do zaniklých vesnic, to jsou dobře vidět pozůstatky domů a nejsou kopřivy. Nacházím stále nové trasy, některé výlety se opakují. Mimořádnou akcí jsou poutě, v létě noční poutě a v zimě adventní.

Kam se tato tvá činnost bude dále rozvíjet, co dalšího máš nyní v plánu?

Přemýšlím o vícedenních přechodech Novohradských hor a také bych se chtěla zaměřit na staré poutní cesty. Ráda bych časem našla pro všechny tyto aktivity nějaké zázemí, kde by mohli účastníci také přenocovat, pokud přijedou na výlet z větší dálky. Výlet by se dal spojit s přednáškou nebo večerním promítáním. Teď dopisuji knihu Duchovní krajina Novohradských hor/Horní hvozdy, na níž jsem intenzivně pracovala celý loňský rok.

Když jsem se doted' ptal na tvůj nejnovější nápad, možná jsem měl zmínit, že provozuješ také webovou stránku, bloguješ, píšeš verše a fotografuješ. Mohla bys popsat, co – a kdy a jak – tě inspirovalo k této velmi všestranné činnosti? A to ještě rovnou dodám, že jsi také majitelkou knižního nakladatelství. Jak se ti všechny tyto činnosti daří sloučit s prací vědkyně a se starostmi rázu rodinného?

Tak ony se všechny ty činnosti vzájemně propojují. Když dávám dohromady knihu, jsou potřeba texty, fotografie. Pokud procházím trasu výletu, jdu místy, kam bych se normálně nevydala, a najdu spoustu zajímavých věcí a také toho hodně vyfotím. Web nebo facebooková stránka slouží jako zdroj informací i nástroj propagace mých aktivit. Nakladatelství bylo východisko z problematické situace, jak nízkonákladově vydat knihu, která není výdělečná. Na fakultě mám částečný úvazek,

Michaela Vlčková (*1978)

Pochází ze západočeského pohraničí, z Tachova. Působí na Teologické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, kde vyučuje a publikuje v oboru liturgika. Teologii a liturgickou teologii studovala v Českých Budějovicích a v Olomouci. Zabývá se liturgickými obřady v kontextu rituálních studií a liturgické teologie. Knižně jí vyšlo: *Žehnání matky, Význam obřadu v Čechách a na Moravě v 16.-21. století* (2015), *Tělo, čas a prostor v liturgii* (2017). V nakladatelství Mýtiny vydává knihy zaměřené na krajinu Novohradských hor a její sakrální památky. Organizuje výlety a působí jako průvodkyně Novohradskými horami. Je vdaná a má dvě děti.

K řadě sakrálních památek nevede žádná cesta – jako k této kapličce pod Kříbem (výlet U3V).

tak zbývá čas i na jinou práci. I na tu, která není placená, ale je potřeba, jako je záchrana konkrétních sakrálních památek apod. Co mě inspirovalo, je těžké říci, asi to přinesl život, zakotvení tady, v té krajině.

Čemu se vlastně nyní věnuješ, pokud to nejsou zrovna Novohradské hory? Za sebe mám pocit, že už by mi na nic dalšího nezbýval čas...

Ted', v době různých omezení se samozřejmě snažím věnovat dětem a rodině. Jako všichni, trávím mnohem více času doma. Na Novohradské hory toho času "navíc" zbylo také hodně. Díky tomu jsem mohla napsat za rok knihu, to by jinak nebylo možné.

Snad bys mohla závěrem našeho rozhovoru alespoň naznačit, o čem v knize „Horní hvozď“ budeme moci číst. A také případným zájemcům o knihu sdělit, kdy a kde bude možné si ji obstarat.

Bude volně navazovat na knihu Duchovní krajina Novohradských hor/Novohradsko, kterou jsme s kolektivem autorů napsali před třemi roky. Tato část představí oblast v okolí Pohorské Vsi a Pohoří na Šumavě, hraniční hvozď ve výše položené oblasti Novohradských hor. Zaměřuje se na sakrální památky jako jakási ohniska duchovního života, ale také na život lidí v horách – v minulosti, kdy se tu vyrábělo křišťálové sklo a plavilo dřevo, ale i v současnosti. Tato témata se snažím přiblížit v různých literárních žánrech: odborněji laděných textech, úvahách, rozhovorech, poezii a fotografiích. Distribuce ještě není vyřešená, kniha vyjde pravděpodobně někdy na jaře, každopádně bude možné ji objednat na webu www.mytiny.cz.

Ptal se Tomáš Veber

Celostátní setkání mládeže se odkládá

Z důvodu nepříznivé situace ohledně Covid-19 a rozhodnutí biskupů se **Celostátní fórum mládeže** přesouvá na **jaro 2022** a **Celostátní setkání mládeže** na **srpen 2022**. Prosím o vzájemnou podporu a modlitbu, jakými cestami kráčet.

Díky za blízkost a zájem o mladé.

*P. Kamil Strak – ředitel Sekce pro mládež
strak@cirkev.cz*

PASTORAČNÍ YOUTUBE KANÁL

Milí čtenáři, možná již znáte pastorační YouTube kanál **Prolidi.online**. Přesto nám dovoluňte připomenout tuto možnost sledovat duchovní nabídku, kterou vám připravuje Pastorační středisko Biskupství českobudějovického, ale také duchovní podporu z jiných zdrojů.

Na své si přijdou všechny věkové kategorie. Připravujeme několik programů pro postní i velikonoční dobu. Tak nás sledujte, šířte YouTube **Prolidi.online** mezi svými přáteli a dávejte lajky. Každá reakce nás potěší.

Děkujeme.

Za Pastorační středisko Martina Fürstová

KARMEITÁNSKÉ NAKLADATELSTVÍ

Na Sadech 19, 370 01 České Budějovice;
www.kna.cz, www.ikarmel.cz

papež František

Fratelli tutti

Encyklika o bratrství a sociálním přátelství

Hlavním tématem encykliky Fratelli tutti je „sociální přátelství, které nikoho nevylučuje“ a „bratrství otevřené pro všechny“. Papež František nejprve neobyčejně přesně a v souvislostech reflektuje nezdramatické tendence v současné globalizované společnosti, politice, hospodářství a médiích. Na jedné straně vidí bezbřehý individualismus, ztrátu smyslu pro společné dobro a vylučování starých, nemocných či nenarozených z našeho obzoru, na straně druhé bezmezný konzum, magickou víru v to, že trh vyřeší sociální a ekonomické problémy, nebo silící nacionalismus a populismus v politice.

Papež ovšem nezůstává jen u kritiky. Jako muž naděje povzbuzuje křesťany i všechny lidi dobré vůle ke vzájemnému setkávání a rozvíjení vztahů uvnitř menších i větších společenství. Solidarita, jež dbá na potřeby chudých a zranitelných, souvisí s objevením chuti lokálního, lidových hnutí i dobrých sousedských vztahů. Nově promyšlena jsou i velká témata, jako je digitální propojenost současného světa, vlastní kulturní a náboženská identita otevřená druhým, nepřípustnost trestu smrti nebo role OSN tvář v tvář válkám, terorismu a obchodování s lidmi.

Na závěr vyzdvihuje papež základní lidské právo – svobodu náboženského vyznání pro všechny – i potřebu dialogu mezi náboženstvími. Dialog neznámá a priori kompromisy ani zakrývání svého nejhlubšího přesvědčení. Spíše naopak: „Vždyt čím je naše identita hlubší, pevnější a bohatší, tím budeme schopnější obohacovat druhé z toho, co je nám vlastní.“ 180 stran, brožovaná, 149 Kč; titul vyšel i jako e-kniha

YOUCAT: kurz víry

Vše, co je dobré vědět o křesťanství

YOUCAT: Kurz víry se do větších hloubek věnuje základním tématům katolické víry a morálního učení. Co všechno víme o Bohu? Proč existuje utrpení? Co mají Boží příkazy společného s láskou? A k čemu potřebujeme církev? Autor se snaží vyloučit hlavní témata katolické víry a morálky stejně napínavě jako dobrý film. Navazuje přitom těsně na základní publikaci celé této edice – „Žlutý“ YOUCAT.

YOUCAT: Kurz víry je určen především mladým lidem, a to z věřícího i nevěřícího prostředí. Potřebný impuls k dospělejší víře v ní najdou i další zájemci: konvertité nebo lidé, kteří se připravují na přijetí svátostí církve nebo se po období deziluze do církve vrací. Tento kurz víry může absolvovat jednotlivec sám. Lepší ale bude, když se do něj pustí s přáteli, se známými nebo s lidmi z farnosti. Názor si totiž lépe utvoříme při rozhovoru, třeba v menším společenství nebo ve studijní skupině.

Knižka chce posloužit tomu, abychom uměli čerpat z bohatství biblické tradice, která po staletí utvářela náš kulturní prostor, a používali přitom vlastní přemýšlení i výdobytky soudobé vědy.

180 stran, brožovaná, 299 Kč

Gabriele Amorth

Otec Pio (3. vydání)

Světcův stručný životopis

Svěží životopis svatého Pia z Pietrelcinzy z pera známého italského exorcisty Gabriela Amortha. Kapucínský kněz Padre Pio (1887–1968) působil v klášteře v městečku San Giovanni Rotondo v italské Apulii. Byl vyhledávaným zpovědníkem, mužem obdařeným stigmaty a schopností nahlížet do srdce kajíčníků, kteří se k němu přicházeli zpovídat. Gabriele Amorth nezakrývá řadu dramatických zlomů v životě tohoto oblíbeného světce. Otec Pio vynikal službou Bohu a bližním, současně ale přitahoval pozornost svými mimořádnými obdarováními. V určitém období nesměl sloužit mše, vydávat knihy ani zpovídat. V šedesátých letech 20. století se k němu ovšem hlásí zástupy jeho duchovních dětí a krátce po jeho smrti se rozvíhá kanonizační proces. Papež Jan Pavel II. jej blahověstil 2. května 1999 a svatořečil 16. června 2002.

126 stran, brožovaná, 199 Kč

Postní duchovní obnova
nejen pro katechety
s P. Martinem Sedloněm

Klokoty u Tábora
19. – 20. února 2021

Duchovní obnova se uskuteční v případě příznivé epidemiologické situace.

Informace budeme postupně zveřejňovat na webu Prolidi.online nebo si můžete zavolat na Pastorační středisko 731 402 820

PASTORAČNÍ
STŘEDISKO BISKUPSTVÍ
ČESKOBUDĚJOVICKÉ

BUDĚJCKÁ
STRAVENKA
NA [DARUJME.CZ](https://darujme.cz)

Jsou bez domova a rozhodli se pomoci
uklidit naše město.

60ti korunový dar proměníme za stravenku,
díky které si lidé bez domova nakoupí jídlo.

České Budějovice

MĚSTSKÁ CHARITA
ČESKÉ BUDĚJOVICE

Darováním **60 Kč**
nasytíte člověka, který pomáhá
s úklidem našeho města

DARUJME.CZ

Sbírka probíhá prostřednictvím DARUJME.CZ

www.mchcb.cz | Městská charita České Budějovice | stravenka@cbudejovice.charita.cz